

บันทึก

เรื่อง คำสั่งกระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับหลวงวิจิตรวาท

กระทรวงการต่างประเทศ ได้มีหนังสือที่ ๙๖๗๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาคำขอของหลวงวิจิตรวาทการ ที่ว่าได้มีคำสั่งของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๘ ให้ตนพักราชการ และ คำสั่งลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๙ ให้ออกจากราชการซึ่งคำสั่งทั้งสองฉบับนี้ออกโดยอาศัย อำนาจมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้นขัดต่อ กฎหมาย และกระทรวงการต่างประเทศได้ถือเอาตัวบทกฎหมายดังกล่าวนี้เป็นหลักในการ วินิจฉัยกรณีของหลวงวิจิตรวาท

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาแล้วมี ความเห็นดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็เพื่อระบุง่อนไขว้ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดจะมีอำนาจในการที่จะสั่งให้ข้าราชการพล เรือนพัก หรือให้ออกจากราชการได้บ้าง การให้พักหรือออกจากราชการนั้นอาจทำได้ใน ๒ กรณี เท่านั้น คือ ก) เมื่อข้าราชการผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญา (เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท) หรือ ข) เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดมีกรณีต้องหาว่าทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ถ้าหากจะพิจารณาในประการใดประการหนึ่งดังกล่าวข้างต้นนั้น ฐานะของหลวง วิจิตรวาท ย่อมเป็นไปตามต่อไปนี้

ก. ขณะที่หลวงวิจิตรวาท ได้ถูกให้พักราชการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ (ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๘) นั้น หลวงวิจิตรวาท ยังหาได้ถูกฟ้อง คดีอาญาในฐานะที่เป็นอาชญากรสงครามตามที่ได้ถูกฟ้องในกาลต่อมาไม่ ตามความหมายในทาง กฎหมายนั้น การฟ้องคดีอาญาหมายความว่า โจทก์ได้ยื่นฟ้องต่อศาลใด ศาลหนึ่งที่มีอำนาจ (มาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา) ในขณะที่มีคำสั่งให้พักราชการนั้น ยังไม่ได้มีการฟ้องคดีอาญา หรืออาจจะกล่าวเพิ่มเติมได้ว่า อาจไม่ได้มีการฟ้องร้องกันเลยก็ได้ เนื่องจากความผิดฐานเป็นอาชญากรสงครามนั้น ในขณะนั้นยังหาได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมาย เกี่ยวกับความอาญาของเมืองไทยเราไม่ แต่มาบัญญัติเอาภายหลังตามกฎหมายว่าด้วยอาชญากร สงคราม พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ ฉะนั้นคำสั่งให้พักราชการจึงไม่ เข้าอยู่ในข่ายแห่งมาตรา ๖๓ ประการแรก

ข. ในส่วนประการที่ว่า มีกรณีต้องหาว่าได้ทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงนั้นแล้ว ก็ปรากฏตามรายงานของกระทรวงการต่างประเทศว่า หลวงวิจิตรฯ ไม่ได้มีกรณีเช่นนั้นเลย การที่ออกคำสั่งไปก็โดยข้อเท็จจริงได้ความว่า หลวงวิจิตรฯ เป็นคนหนึ่งในจำนวน ๔ คน ซึ่งฝ่ายสัมพันธมิตรระบุชื่อมาว่าเป็นอาชญากรสงครามและก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการปฏิบัติไปในทางวินัยแต่ประการใด ดังนั้นการสั่งให้หลวงวิจิตรฯ พักราชการจึงไม่ได้สั่งโดยอาศัยเหตุประการที่สองดังกล่าวข้างต้น

ด้วยเหตุดังกล่าวแล้ว จึงเห็นได้ว่าคำสั่งที่ให้หลวงวิจิตรฯ พักราชการเป็นคำสั่งที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ จึงเป็นอันใช้ไม่ได้ตามกฎหมาย

สำหรับคำสั่งที่ให้หลวงวิจิตรฯ ออกจากราชการนั้นแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายปรากฏดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จึงหาอาจนำบทบัญญัติมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนมาปรับใช้แก่กรณีของหลวงวิจิตรฯ ได้ไม่ คำสั่งฉบับนี้จึงมีผลเช่นเดียวกับคำสั่งให้พักราชการ

(ลงชื่อ) ส. วินิจฉัยกุล

(นายเสริม วินิจฉัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๔๙๑